

færdsstat, at vi kan tage hånd om og sørge for vores ældre medborgere, og at vi skaber de bedst mulige rammer for, at vores ældre borgere efter et langt arbejdsliv kan leve livet aktivt og meningsfuldt med indhold og glæde og ikke som en kamp for at få hverdagen til at hænge sammen. Befolkningsudviklingen gør, at den udfordring, vi står med i dag, kun bliver større fremover.

I oktober var jeg, i øvrigt sammen med et par af mine Folketingskollegaer herindefra, ude på Slotspladsen for at mødes med tusindvis af ældre borgere, som brugte FN's ældredag som afsæt for en protestdemonstration. Det er jo ikke hver dag, vores ældre borgere går på barrikaderne, og det siger noget om, hvor vigtigt det er, at vi herinde i Folketinget lytter, når de gør det. Vi, der lyttede til de protesterende tilbage i oktober, kunne høre en række af de problemstillinger, som vores ældre medborgere står med til hverdag. Det er problemer med at få pengene til at slå til, efter at husleje, ældremad og buskort er betalt, problemer med stadig dårligere tid til omsorg – såvel praktisk som personlig – i ældreplejen, problemer med at få en tidssvarende bolig inden for rimelig tid og meget andet.

Vi må spørge os selv og i dag også ministeren: Er det tilfredsstillende, at folkepensionister i så rigt et land som Danmark må leve på en sten på grund af stigende fødevarerpriser, stigende udgifter til transport, når busruiter nedlægges, høj husleje og dyr ældremad – at økonomien på den måde står i vejen for ønsket om et aktivt ældreliv i så rigt et samfund som det danske? Er det tilfredsstillende, at vores ældre borgere ikke har fået andel i den stigende velstand i samfundet? Er det rimeligt, at velstanden i samfundet, siden regeringen kom til i 2001, er steget dobbelt så meget som udgifterne til ældreomsorg?

Er det et urimeligt krav at stille, når ældre medborgere beder om at få en tidssvarende bolig, dvs. med eget bad og toilet og af en størrelse, så man ikke skal have gæster på sengekanten, eller med mulighed for at komme rundt i kørestol uden at være afhængig af hjælp udefra? Er det urimeligt, at man i forhold til valg af plejebolig lægger vægt på en geografisk nærhed til det område, hvor man har levet et langt liv og har et netværk, eller hvor man har pårørende? Er det for meget at forlange, at pårørende til svært demente ønsker en demensegnet bolig til deres ældre familiemedlem? Skal vi finde os i, at mange ældre er ensomme, at der hvert år dør 5.000 danskere alene, og at selvmordsraten for ældre

mænd er steget med 30 pct., siden regeringen kom til, mens den generelle selvmordsrate i vores samfund ellers er halveret inden for de sidste 20 år?

Jeg synes ikke, det er tilfredsstillende. Jeg synes ikke, der er tale om urimelige krav, og jeg synes ikke, at vi skal sidde på hænderne og bare se på, at det fortsætter. Desværre synes jeg, at man oplever en regering, der svarer på kritikken med teknik, mere bureaukrati og bandbuller mod kommunerne, når nogle prøver at rejse de nævnte problemstillinger.

Men vi har ikke brug for en minister, der lægger op til en ensidig skyttegravskrig mod det kommunale selvstyre. Nej, vi har brug for en minister, der smøger ærmerne op og tager fat der, hvor man kan gøre en forskel. Et af de mest oplagte steder at starte er den kommunale økonomi. Gode forhold for de ældre borgere starter med kommuner, som er villige til og i stand til at prioritere de ældre, og her udgør kommunernes økonomi et kæmpeproblem.

Mange kommuner, mange kommunalpolitikere ønsker at gøre det bedre. De vil gerne levere billigere mad, bedre fritidstilbud, bedre muligheder for ældremotion, tidssvarende ældreboliger og en ordentlig indsats for forebyggelse og for bevaring af funktionsevner, altså i det hele taget gøre en indsats, hvilket vi alle sammen efterlyser. Men de må ikke gøre det på grund af serviceloft, på grund af skattestop og på grund af anlægsloft. I stedet for hører vi hvert år ved budgettid – og også i år – om nedskæringer og forringelser: Man må slå fuldstændig absurde knuder på sig selv lokalt, og helt absurde diskussioner har udspillet sig i landets byrådsale under efterårets budgetforhandlinger: om antallet af kartofler, om, hvor mange gram sovs man kan få, om hvorvidt nogen, der bor på plejehjem, kan tvinges til at blive vegetarer. I SF ville vi gerne lade kommunerne gøre det bedre.

Jeg bliver meget bekymret, når regeringen og ordførere fra regeringspartierne afviser at lytte til kommunernes kritik af den stramme økonomiske styring. Her er netop ikke bare tale om partitaktik og gold regeringskritik. Også borgmestre fra regeringspartierne siger fra over for regeringens jerngreb. En absurd stram styring, som udhuler det kommunale selvstyre, hed det f.eks. i en kronik fra landets ti konservative borgmestre i sommer. Regeringen lover guld og grønne skove til befolkningen, men giver ikke kommunerne de penge, der skal til for at føre løfterne ud i livet, lød kritikken videre. Det tror